

Gh. Buzatu
Stela Acatrinei Daniel Oni°or

ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA RĂZBOIULUI ȘI PĂCII (1939-1947)

volumul I

TIPO MOLDOVA

Gh. Buzatu
Stela Acatrinei Daniel Onișor
Horia Dumitrescu

ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA
RĂZBOIULUI ȘI PĂCII
(1939-1947)

VOL. I

Coperta: *Cristian Almășanu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

România în ecuația războiului și păcii (1939-1947) /

Gheorghe Buzatu, Stela Acatrinei, Daniel Onișor,
Horia Dumitrescu. - Iași : Tipo Moldova, 2009

2 vol.

ISBN 978-973-168-025-5

Vol. 1. - ISBN 978-973-168-038-5

- I. Buzatu, Gheorghe
- II. Acatrinei, Stela
- III. Onișor, Daniel
- IV. Dumitrescu, Horia

94(498)

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

ISBN 978-973-168-025-5
978-973-168-038-5

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2009

Editura ***Tipo Moldova***,
E-mail: office@tipomoldova.ro

Gh. Buzatu
Stela Acatrinei Daniel Onișor
Horia Dumitrescu

**ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA
RĂZBOIULUI ȘI PĂCII
(1939-1947)**

STUDII ȘI DOCUMENTE
VOL. I

TIPO MOLDOVA

ÎN MEMORIA COLEGIILOR

Prof. Dr. IOAN SAIZU
(1931-2005)

și

Prof. Univ. Dr. EMIL I. EMANDI
(1948-1996),

MINUNAȚI PRIETENI ȘI EXCELENȚI ISTORICI

PALATUL LUXEMBOURG DIN PARIS
A GĂZDUIT ÎN IULIE-OCTOMBRIE 1946
LUCRĂRILE
CONFERINȚEI DE PACE

CUPRINS

Partea I

CUVÂNT ÎNAINTE.....	9
CAPITOLUL I ROMÂNIA ÎNTRE RĂZBOI ȘI PACE: ISTORIE ȘI ISTORIOGRAFIE	13
CAPITOLUL II LA ÎNCEPUT A FOST SFÂRȘITUL: LOVITURA DE STAT DE LA 23 AUGUST 1944	61
CAPITOLUL III PROBLEMELE RECONSTRUCȚIEI EUROPENE DUPĂ 1945: ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA PĂCII.....	95
CAPITOLUL IV DE LA RĂZBOI LA PACE.....	117
CAPITOLUL V ROMÂNIA ȘI PUTERILE ALIATE DE LA CONVENȚIA DE ARMISTIȚIU LA CONFERINȚA DE PACE	155
CAPITOLUL VI CONFERINȚA DE PACE DE LA PARIS	171
CAPITOLUL VII UN BILANȚ AL PREZENȚEI ROMÂNIEI LA CONFERINȚA PĂCII DIN 1946.....	195
CAPITOLUL VIII MEMORII ȘI PROTESTE PREZENTATE CONFERINȚEI DE PACE. INTERVENȚIA MASS-MEDIEI	203
ANEXA A 10-13 septembrie 1944 – Negocierile de la Moscova pentru încheierea Convenției de Armistițiu între România și Puterile Aliate și Asociate.....	223

ANEXA B „Biroul Păcii” (1942-1944): Drepturile și permanențele
istorice ale României în perspectiva păcii generale 251

ANEXA C 11 noiembrie 1947, București – Personalitățile politice din
România din epoca Conferinței de Pace și a Tratatului de la Paris
(1946-1947), prezentate de ADRIAN HOLMAN, ministrul Marii Britanii
la București 295

ANEXA D Corpul generalilor români sub regimul Armistițiului și al
Tratatului de Pace 457

ANEXA E Europa și România sub blestemul realităților geopolitice 497

CUVÂNT ÎNAINTE

După 6-7 decenii de la consumarea faptelor, coordonatele evoluțiilor/involuțiilor României în ecuația război-pace pentru anii 1939-1947¹ prezintă, pe lângă atâtea elemente elucidate și, deci, cunoscute, o sumă de soluții perverse rămase necunoscute ori încă dificil de întrevăzut. Și aceasta nu datorită istoricilor, care până acum au contribuit decisiv la aflarea și dezvăluirea enigmelor trecutului recent, ci în cea mai largă măsură mulțumită politicianilor, de regulă liderilor Marilor Puteri din ultimele decenii, care au făurit prezentul și proiectat epoca de mâine ca niște roboți, ca să nu spunem ignorând flagrant aproape tot ceea ce a fost esențial. Rezultatul? Îl constatăm și-l resimțim cu toții, deși mulți dintre noi nu vrem să-l recunoaștem: de aproape o sută de ani, de la declanșarea primului război mondial în 1914, lumea este în derivă, traversează o epocă nefericită, cu fenomene și manifestări ce se deteriorează continuu, astfel că în prezent se zbate în plină dominație a haosului planetar. Așa cum am scris și am demonstrat, începând din cursul celui de-al doilea război mondial și datorită consecințelor sale, grave și de durată, procesul s-a intensificat peste măsură (cf. Gh. Buzatu, *România sub Imperiul Haosului. 1939-1945*, București, Editura RAO, 2007), astfel că actualmente se poate aprecia situația ca fiind scăpată de sub control, iar rezolvările dificil, dacă nu cumva imposibil, de aflat.

În mod concret, pentru România în ecuația război-pace în anii 1939-1947 ce-a mai rămas? Din vreme ce totul, inevitabil, s-a prăbușit, iar despre o refacere a drumului pierdut – nici vorbă nu poate fi! Deși, dacă constatăm, în acord cu editorul unui bestseler internațional, cum că **nimic din trecut nu a fost inevitabil** (vezi Robert Cowley, ed., *Și dacă?... Cei mai faimoși istorici militari își imaginează ce s-ar fi putut întâmpla*, traducere, București, Editura Humanitas, 2008), aceasta nu înseamnă că, automat, lucrurile s-ar putea ... rearanja. În cazul precis al României, ea, după numai doi ani de neutralitate și nonbeleranță chinuitoare (1939-1941), după războaiele din Est și Vest (1941-1945), după un Armistițiu amintind de păcile babiloniene (1944-1947),

¹ În anul 2001, prin grija Centrului „Radu Rosetti” al Arhivelor Militare Române din Pitești, a apărut volumul *România în ecuația păcii și dictatului* (coordonator – Gh. Nicolescu), reunind contribuții pe tema respectivă acoperind întreaga istorie a veacului trecut.

zorii păcii s-au anunțat plumburii. România, chiar prin Tratatul de Pace din 1947, avea să fie îngenuncheată și trunchiată. Ce mai amintea, în România executată în 1947, de România Mare de la 1918-1940? Absolut nimic! Inclusiv sub aspectul prăbușirii oricăror speranțe de refacere, pe moment, pentru un timp ori pentru totdeauna. Era exact ceea ce l-a preocupat pe neîntrecutul N. Iorga în 1940, când s-a prăbușit România Mare, și anume dacă pierderile ne vor fi trecătoare ... Și oare cine mai are acum, la aproape 70 de ani după dezastru, optimismul de-a privi înainte, fără a fi examinat în profunzime elementele ecuației război-pace ce au răvășit România anilor 1939-1947?

Prezenta colecție de studii și documente, apărută grație sprijinului Domnului Aurel Ștefanache, Directorul Editura Moldova, reunește – în cadrul seriei *României în istoria universală* (volumele 135-136) - contribuții ale subsemnatului, ale foștilor mei doctoranzi, dr. **Stela Acatrinei** (cap. III-VIII și anexele volumului I), dr. **Daniel Onișor** (cap. III, IX-XI) și dr. **Corneliu Ciucanu** (cap. X-XI), sau ale colegului dr. **Horia Dumitrescu**.

Gh. Buzatu

Iași, 25 iunie 2009

Gh. Buzatu
Stela Acatrinei Daniel Oni°or

ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA RĂZBOIULUI ȘI PĂCII (1939-1947)

volumul II

TIPO MOLDOVA

Gh. Buzatu
Daniel Onișor Corneliu Ciucanu
Horia Dumitrescu

ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA
RĂZBOIULUI ȘI PĂCII
(1939-1947)

VOL. II

Coperta: *Cristian Almășanu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

România în ecuația războiului și păcii (1939-1947) /

Gheorghe Buzatu, Stela Acatrinei, Daniel Onișor,
Horia Dumitrescu. - Iași : Tipo Moldova, 2009

2 vol.

ISBN 978-973-168-025-5

Vol. 2. - ISBN 978-973-168-039-2

I. Buzatu, Gheorghe

II. Acatrinei, Stela

III. Onișor, Daniel

IV. Dumitrescu, Horia

94(498)

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

ISBN 978-973-168-025-5

978-973-168-039-2

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2009

Editura ***Tipo Moldova***,

E-mail: office@tipomoldova.ro

Gh. Buzatu
Daniel Onișor Corneliu Ciucanu
Horia Dumitrescu

**ROMÂNIA ÎN ECUAȚIA
RĂZBOIULUI ȘI PĂCII
(1939-1947)**

STUDII ȘI DOCUMENTE
VOL. II

TIPO MOLDOVA

ÎN MEMORIA COLEGILOR

Prof. Dr. IOAN SAIZU
(1931-2005)

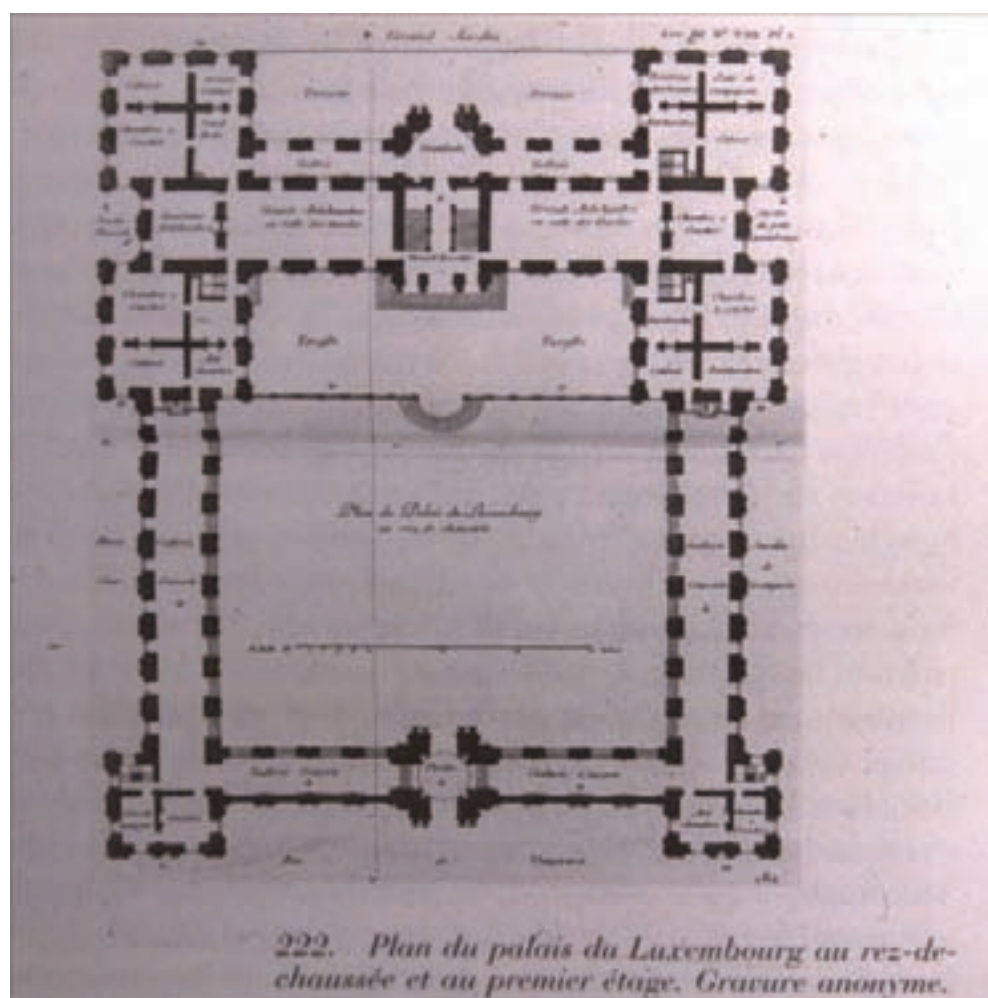
și

Prof. Univ. Dr. EMIL I. EMANDI
(1948-1996),

MINUNAȚI PRIETENI ȘI EXCELENȚI ISTORICI

PALATUL LUXEMBOURG

CUPRINS

CAPITOLUL IX DIPLOMAȚIA ROMÂNIEI ȘI ECUAȚIA PĂCII (1944 – 1947)	9
CAPITOLUL X BIBLIOGRAFIA.....	147
CAPITOLUL XI DOCUMENTE	174